

федералним јединицама, него је то таква творевина која оличава и плурализам посебних заједница и интереса који се изражавају и учешћем у вршењу функција федерације. При томе је за сваку федерацију важно како је решено учешће федералних јединица у вршењу федералне власти и у ком степену се оно остварује у односу на главне функције државне власти. Сигурно је по значају најважније учешће федералних јединица у вршењу уставотворне власти у федерацији а после тога и њихово учешће у вршењу законодавне функције, док је њихово учешће у извршној и судској власти федерације мање, што се у пракси огледа у њиховом мањем утицају на функционисање извршних и судских органа. Када се ради о учешћу федералних јединица у вршењу уставотворне власти федерације, ту се пре свега поставља питање на који начин се доноси и мења савезни устав и какав је утицај федералних јединица у том поступку. Сматра се да тај поступак промене савезног устава треба да заштити федералне јединице од неоснованог ширења надлежности федерације, али и да очува интегритет федералног начела. У уставној пракси су познати и до сада примењени различити механизми и поступци ревизије савезног устава који се поред осталог разликују и по степену учешћа федералних јединица у њему, при чему се углавном издвајају два главна. Први предвиђа да о промени савезног устава одлучује искључиво савезни парламент (и где федералне јединице учествују само преко својих представника у федералном дому) и други, који предвиђа да о промени савезног устава такође одлучује савезни парламент, али уз потврду или ратификацију од стране федералних јединица које у том поступку учествују и непосредно и посредно. Први начин промене савезног устава је чешћи и постиже се углавном квалификованим гласањем у савезном парламенту, при чему је у већини случајева постигнута равноправност оба дома парламента у изгласавању промене савезног устава, а такође и равноправно учешће федералних јединица у федералном дому при том одлучивању. Други начин промене федералног устава је ређи и практикује се у неким старим федерацијама (Мексико, Венецуели, Канади) а нарочито у САД. Ту Конгрес двотрећинском већином предлаже (односно усваја) амандмане на Устав, с тим да су они коначно усвојени када их потврде законодавна тела три четвртине свих држава или конвенције (уставотворне скупштине) у три четвртине тих држава. Овај поступак промене савезног устава примењен у поменутих федерацијама се донекле разликује од оног који је примењен у швајцарској федерацији, где ту ратификацију извршене промене савезног устава у име федералних јединица врше сами грађани на референдуму. Тако је у Швајцарској по њеном Уставу од 1874. год.